

உத்தவ கீதை

அத்தியாயம் 22

அத₂ விம்ஸோத₄யாய :
அத்தியாயம் : இருபத்திரண்டு

தத்துவங்களின் எண்ணிக்கை, மற்றும் புருஷன்-பிரகிருதி-விவேகம்

உத்த₃த₄வ உவாச

கதி தத்த்வாநி விஸ்வேஸ ஸங்க்யாதாந்ய்ருஷிபி₄: ப்ரபே₄ா ।
நவைகாத₃ஸ பஞ்ச த்ரீண்யாத்த₂ த்வமிஹ ஸுஸ்ரும ॥ 1 ॥

கேசித் ஷட்₃விம்ஸதம் ப்ராஹூரபரே பஞ்சவிம்ஸதம் ।
ஸப்தைகே நவ ஷட் கேசிச்சத்வார்யேகாத₃ஸாபரே ॥ 2 ॥

கேசித் ஸப்தத₃ஸ ப்ராஹு: ஷோட₃ஸைகே த்ரயோத₃ஸ ।
ஏதாவத்த்வம் ஹி ஸங்க்யாநாம்ருஷயோ யத்₃விவக்ஷயா ।
க₃ாயந்தி ப்ருத₂க₃ாயுஷ்மந்நித₃ம் நோ வக்துமர்ஹஸி ॥ 3 ॥

ஸ்ரீப₄க₃வாநுவாச

யுக்தம் ச ஸந்தி ஸர்வத்ர ப₄ஷந்தே ப்₃ராஹ்மணா யத₂ா ।
மாயாம் மதீ₃யாமுத₃க்₃ருஹ்ய வத₃தாம் கிம் நு து₃ர்க₄டம் ॥ 4 ॥

நைததே₃வம யத₂ா₅த்த₂ த்வம் யத₃ஹம் வச்மி தத்த₂ா ।
ஏவம் விவத₃தாம் ஹேதும் ஸக்தயோ மே து₃ரத்யயா: ॥ 5 ॥

யாஸாம் வ்யதிகராத₃ஸீத்₃ விகல்போ வத₃தாம் பத₃ம் ।
ப்ராப்தே ஸமத₃மே₅ப்யேதி வாத₃ஸ்தமநுஸாம்யதி ॥ 6 ॥

பரஸ்பராநுப்ரவேஸாத் தத்த்வாநாம் புருஷர்ஷப₄ ।
பெளர்வாபர்யப்ரஸம்க்₂யாநம் யத₂ா வக்தூர்விவக்ஷிதம் ॥ 7 ॥

ஏகஸ்மிந்நபி த்₃ருஸ்யந்தே ப்ரவிஷ்டாநீதராணி ச ।
பூர்வஸ்மிந் வா பரஸ்மிந் வா தத்தவே தத்த்வாநி ஸர்வஸ: ॥ 8 ॥

பெளர்வாபர்யமதோ₁மீஷாம் ப்ரஸம்க்₂யாநமபீ₄பஸ்தாம் ।
யத₂ா விவிக்தம் யத்₃வக்த்ரம் க்₃ருஹ்ணீமோ யுக்திஸம்ப₄வாத் ॥ 9 ॥

அநாத்₃யவித்₃யாயுக்தஸ்ய புருஷஸ்யாத்மவேத₃நம் ।
ஸ்வதோ ந ஸம்ப₄வாத்₃ந்யஸ்தத்தவஜ்ஞோ ஜ்ஞாநதே₃ா ப₄வேத் ॥ 10 ॥

புருஷேஸ்வரயோரத்ர ந வைலக்ஷண்யமண்வபி ।
தத₃ந்யகல்பநாபார்த₂ா ஜ்ஞாநம் ச ப்ரக்ருதேர்கு₃ண: ॥ 11 ॥

ப்ரக்ருதிர்கு₃ணஸாம்யம் வை ப்ரக்ருதேர்நாத்மநோ கு₃ண: ।
ஸத்த்வம் ரஜஸ்தம இதி ஸ்தி₂த்யுத்பத்தயந்தஹேதவ: ॥ 12 ॥

ஸத்த்வம் ஜ்ஞாநம் ரஜ: கர்ம தமோ₁ஜ்ஞாநமிஹோச்யதே ।
கு₃ணவ்யதிகர: கால: ஸ்வப₄ாவ: ஸுத்ரமேவ ச ॥ 13 ॥

புருஷ: ப்ரக்ருதிர்வ்யக்தமஹங்காரோ நபே₄நில: ।
ஜ்யோதிரா: க்ஷிதிரிதி தத்த்வாந்யுக்தாநி மே நவ ॥ 14 ॥

ஸ்ரோத்ரம் தவக்₃த₃ர்ஸநம் க்₄ராணோ ஜிஹ்வேதி ஜ்ஞாநஸக்தய: ।
வாக்பாண்யுபஸ்த₂ பாய்வங்க்₄ரி கர்மாண்யங்கே₃ாப₄யம் மந: ॥ 15 ॥

ஸப்₃த₃: ஸ்பர்ஸோ ரஸோ க₃ந்தே₄ ரூபம் சேத்யர்த₂ஜாதய: |
க₃த்யுக்₃த்யுத்ஸர்க₃ஸி₃ல்பாநி கர்மாயதநஸித்₃த₄ய: || 16 ||

ஸர்க₃ாதெ₃ள ப்ரக்ருதிர்ஹ்யஸ்ய கார்யகாரணரூபிணீ |
ஸத்த்வாதி₃பி₄ர் கு₃ணைர்த₄த்தே புருஷோ₃வ்யக்த ஈக்ஷதே || 17 ||

வ்யக்தாத₃யோ விசுர்வாணா த₄ாதவ: புருஷேக்ஷயா |
லப்₃த₄வீர்யா: ஸ்ருஜந்த்யண்ட₃ம் ஸம்ஹதா: ப்ரக்ருதே₃ர்ப₃லாத் || 18 ||

ஸப்தைவ த₄ாதவ இதி தத்ரார்த₂ா: பஞ்ச க₂ாத₃ய: |
ஜ்ஞாநமாத்மோப₄யாத₄ாரஸ்ததோ தே₃ஹேந்த₃ரியாஸவ: || 19 ||

ஷடி₃த்யத்ராபி பூ₄தாநி பஞ்ச ஷஷ்ட₂: பர: புமாந் |
தைர்யுக்த ஆத்மஸம்பூ₄தை: ஸ்ருஷ்ட்வேத₃ம் ஸமுபாவிஸத் || 20 ||

சத்வார்யேவேதி தத்ராபி தேஜ ஆபோ₃ந்நமாத்மந: |
ஜாதாநி தைரித₃ம் ஜாதம் ஜந்மாவயவிந: க₂லு || 21 ||

ஸம்க₂யானே ஸப்தத₃ஸகே பூ₄தமாத்ரேந்த₃ரியாணி ச |
பஞ்ச பஞ்சைகமநஸா ஆத்மா ஸப்தத₃ஸ: ஸம்ருத: || 22 ||

தத்₃வத் ஷோ₃ஸஸங்க₂யானே ஆத்மைவ மந உச்யதே |
பூ₄தேந்த₃ரியாணி பஞ்சைவ மந ஆத்மா த்ரயோத₃ஸ || 23 ||

ஏகாத₃ஸத்வ ஆத்மாலௌ மஹாபூ₄தேந்த₃ரியாணி ச |
அஷ்டௌ ப்ரக்ருதயஸ்சைவ புருஷஸ்ச நவேத்யத₂ || 24 ||

இதி நாநாப்ரஸங்க₂யாநம் தத்த்வாநாம்ருஷிபி₄: க்ருதம் ।
ஸர்வம் ந்யாய்யம் யுக்திமத்த்வாத்₃ விது₃ஷாம் கிமஸோப₄நம் ॥ 25 ॥

உத்₃த₄வ உவாச

ப்ரக்ருதி: புருஷஸ்சோப₄ள யத்₃யப்யாத்மவிலக்ஷணௌ ।
அந்யோந்யாபாஸ்ரயாத் க்ருஷ்ண த்₃ருஸ்யதே ந பி₄த₃ா தயோ: ॥ 26 ॥

ப்ரக்ருதௌ லக்ஷயதே ஹ்யாத்மா ப்ரக்ருதிஸ்ச தத₂ாஸ்த்மநி ।
ஏவம் மே புண்ட₃ரீகாக்ஷ மஹாந்தம் ஸம்ஸயம் ஹ்ருதி₃ ।
சே₂த்துமர்ஹஸி ஸர்வஜ்ஞ வசோபி₃ர்நய நைபுணை: ॥ 27 ॥

த்வத்தோ ஜ்ஞாநம் ஹி ஜீவாநாம் ப்ரமோஷஸ்தே₅த்ர ஸக்தித: ।
த்வமேவ ஹ்யாத்மமாயாயா க₃திம் வேத்த₂ ந சாபர: ॥ 28 ॥

ஸ்ரீப₄க₃வாநுவாச

ப்ரக்ருதி: புருஷஸ்சேதி விகல்ப: புருஷர்ஷப₄ ।
ஏஷ வைகாரிக: ஸர்கே₃ா கு₃ணவ்யதிகராத்மக: ॥ 29 ॥

மமாங்க₃ மாயா கு₃ணமய்யநேகத₄ா
விகல்பபு₃த்₃தீ₄ஸ்ச கு₃ணைர்வித₄த்தே ।
வைகாரிகஸ் த்ரிவிதே₄ா₅த்₄யாத்மமேக-
மத₂ாதி₄தை₃வமதி₄பூ₄தமந்யத் ॥ 30 ॥

த்₃ருக்₃ ரூபமார்கம் வபுரத்ர ரந்த₄ரே
பரஸ்பரம் ஸித்₄யதி ய: ஸ்வத கே₂
ஆத்மா யதே₃ஷாமபரோ ய ஆத்₃ய: ।

விஷயாபி₄நிவேஸேந நாத்மாநம் யத் ஸ்மரேத் புந: |
 ஜந்தோர்வை கஸ்யசித்₃தே₄தோர்ம்ருத்யுரத்யந்தவிஸ்ம்ருதி: || 38 ||

ஜநம் த்வாத்மதயா பும்ஸ: ஸர்வப₄வேந பூ₄ரித₃ |
 விஷயஸ்வீக்ருதிம் ப்ராஹுர்யத₂ா ஸ்வப்நமநோரத₂: || 39 ||

ஸ்வப்நம் மநோரத₂ம் சேத்த₂ம் ப்ராக்தநம் ந ஸ்மரத்யஸௌ |
 தத்ர பூர்வமிவாத்மாநமபூர்வம் சாநுபஸ்யதி || 40 ||

இந்த₃ரியாயநஸ்ருஷ்ட்யேத₃ம் த்ரைவித₄யம் ப₄தி வஸ்துநி |
 ப₃ஹிரந்தர்பி₄த₃ாஹேதுர்ஜநோஸ்ஜ்ஜநக்ருத்₃ யத₂ா || 41 ||

நித்யத₃ா ஹ்யங்க₃ பூ₄தாநி ப₄வந்தி ந ப₄வந்தி ச |
 காலேநாலக்ஷயவேகே₃ந ஸூக்ஷ்மத்வாத்நந த்₃ருஸ்யதே || 42 ||

யத₂ார்சிஷாம் ஸ்ரோதஸாம் ச ப₂லாநாம் வா வநஸ்பதே: |
 ததை₂வ ஸர்வபூ₄தாநாம் வயோவஸ்த₂ாத₃ய: க்ருதா: || 43 ||

ஸோயம் தீ₃போர்சிஷாம் யத்₃வத்ஸ்ரோதஸாம் ததி₃த₃ம் ஜலம் |
 ஸோயம் புமாநிதி ந்ருணாம் ம்ருஷா கீ₃ர்தீ₄ர்ம்ருஷாயுஷாம் || 44 ||

மா ஸ்வஸ்ய கர்மபீ₃ஜேந ஜாயதே ஸோய்யம் புமாந் |
 ம்ரியதே வாமரோ ப்₄ராந்த்யா யத₂ாக்₃நிர்த₃ாருஸம்யுத: || 45 ||

நிஷேகக₃ர்ப₄ஜந்மாநி ப₃ால்யகௌமாரயௌவநம் |
 வயோமத்₄யம் ஜரா ம்ருத்யுரித்யவஸ்த₂ாஸ்தநோர்நவ || 46 ||

ஏதா மநோரத₂மயீர்ஹ்யந்யஸ்யோச்சாவசாஸ்தநூ: |
 கு₃ணஸங்க₃ாது₃பாத₃த்தே க்வசித் கஸ்சிஜ்ஜஹாதி ச || 47 ||

ஆத்மந: பித்ருபுத்ராப்₄யாமநுமேயௌ ப₄வாப்யயௌ |
 ந ப₄வாப்யயவஸ்தூநாமபி₄ஜ்ஞோ த்வயலக்ஷண: || 48 ||

தரோர்பீ₃ஜவிபாகாப்₄யாம் யோ வித்₃வாஞ்ஜந்மஸம்யமௌ |
 தரோர்விலக்ஷணோ த்₃ரஷ்டா ஏவம் த்₃ரஷ்டா தநோ: ப்ருத₂க் || 49 ||

ப்ரக்ருதேரேவமாத்மாநமவிவிச்யாபு₃த₄: புமாந் |
 தத்தவேந ஸ்பர்ஸஸம்மூட₄: ஸம்ஸாரம் ப்ரதிபத்₃யதே || 50 ||

ஸத்த்வஸங்க₃ாத்₃ருஷீந் தே₃வாந் ரஜஸாஸுரமாநுஷாந் |
 தமஸா பூ₄த திர்யக்த்வம் ப்₄ராமிதோ யாதி கர்மபி₄: || 51 ||

ந்ருத்யதோ க₃ாயத: பஸ்யந் யதை₂வாநுகரோதி தாந் |
 ஏவம் பு₃த்₃தி₄கு₃ணாந் பஸ்யந்நநீஹோ஽ப்யநுகார்யதே || 52 ||

யத₂ாம்ப₄ஸா ப்ரசலதா தரவோ஽பி சலா இவ |
 சக்ஷுஷா ப்₄ராம்யமாணேந த்₃ருஸ்யதே ப்₄ரமதீவ பூ₄: || 53 ||

யத₂ா மநோரத₂தி₄யோ விஷயாநுப₄வோ ம்ருஷா |
 ஸ்வப்நத்₃ருஷ்டாஸ்ச த₃ாஸாரஹ தத₂ா ஸம்ஸார ஆத்மந: || 54 ||

அர்தே₂ ஹ்யவித்₃யமாநே஽பி ஸம்ஸுருதிர்ந நிவர்ததே |
 த்₄யாயதோ விஷயாநஸ்ய ஸ்வப்நே஽ந்₂த₂ாக₃மோ யத₂ா || 55 ||

தஸ்மாது₃த்₃த₄வ மா பு₄ங்க்ஷவ விஷயாநஸதி₃ந்த்₃ரியை: ।
ஆத்மா₃க்₃ரஹணநி₃ர்ப₄ாதம் பஸ்ய வைகல்பிகம் ப்₄ரமம் ॥ 56 ॥

க்ஷிப்தோ₃வமாநிதோ₃ஸத்₃பி₄: ப்ரலப்₃தே₄ஸ₃ஸி₃தோ₃த₂ வா ।
தாடி₃த: ஸந்நி₃ப₃த்₃தே₄ வா வ்ருத்த்யா வா பரிஹாபித: ॥ 57 ॥

நிஷ்டி₂தோ மூத்ரிதோ வாஜ்ஞை₃ர்ப₃ஹுதை₄வம் ப்ரகம்பித: ।
ஸ்ரேயஸ்காம: க்ரு₃ச்₂ரக₃த ஆத்மநா₃த்₃மாநமுத்₃த₄ரேத் ॥ 58 ॥

உத்₃த₄வ உவாச

யதை₂வமநு₃பு₃த்₄யேயம் வத₃ நோ வத₃தாம் வர ।
ஸுது₃:ஸஹமிமம் மந்யே ஆத்மந்யஸத₃தி₃க்ரமம் ॥ 59 ॥

விது₃ஷாமபி விஸ்வாத்மந் ப்ரக்ருதி₃ர்ஹி பு₃லீயஸீ ।
ருதே த்வத்₃த₄ர்மநிரதாந் ஸாந்தாம்ஸ்தே சரணாலயாந் ॥ 60 ॥

இதி ஸ்ரீமத்₃ப₄ாக₃வதே மஹாபுராணே பாரமஹம்ஸ்யாம்
ஸம்ஹிதாயாமேகாத₃ஸஸ்கந்தே₄ த்₃வாவிம்ஸோ₃த்₄யாய: ॥ 22 ॥

ஸ்ரீமத்பாகவத மகாபுராணம், பதினோராவது ஸ்கந்தத்தில்
இருபத்திரண்டாவது அத்தியாயம் முற்றிற்று.

